

Zbog glasova SNSD-a, SDS-a i PDP-a u državnom Parlamentu, građani BiH još dugo će putovati s vizama

Bošnjački geto usred Evrope

Izveštaj Evropske inicijative za stabilnost (ESI) za 2009. pokazuje da BiH nije ispunila nijedan potreban uslov za bezvizni režim s EU. BiH je dobila najgore ocjene i dijeli posljednje mjesto na dnu liste s Albanijom, dok su za Crnu Goru i Srbiju predložene nagrade za "impresivan napredak" u vidu izvjesnog ukidanja viznog režima. Kako su, u takvoj situaciji, Milorad Dodik i SNSD, oborivši zakon o kontroli kretanja naoružanja i vojne opreme, ostvarili bitan korak ka paraliziranju evroatlantskih integracija BiH i getoizaciji Bošnjaka

Piše: **Vuk Bačanović**

Foto: **Nino Maričić**

Iako je posjeta američkog potpredsjednika Josepha Bidena Bosni i Hercegovini bila euforično najavljivana kao početak novog razdoblja za BiH, "obračun s blizancima zla" i "zavrtnje ruku" drugim neposlušnim bh. političarima, ubrzo je postalo jasno da se radi o senzaciji bez pokrića. Biden je, može biti, dobro proučio situaciju na terenu, ali je na osnovu onoga što je shvatio, riješio da se stvari slobodno mogu nastaviti kotrljati kao i dosad – gotovo nikako. O tome svjedoči i obaranje zakona o kontroli kretanja naoružanja i vojne opreme u Domu naroda državnog Parlamenta i to glasovima Kluba Srba, u kojem glavnu riječ ima SNSD Milorada Dodika. Time ne samo da se blokira put BiH prema EU i NATO-u, već se dovodi u pitanje i liberalizacija viznog režima,

odnosno ulazak BiH na Bijelu schengen-listu. U krajnjoj liniji, to znači nastavak agonije i užasnih poniženja bh. građana, a kako se činjenstveno Bošnjaka, pred ambasadama.

BiH na dnu s Albanijom

Da stvari stoje daleko gore i da ukidanje viz za nije ni na vidiku, svjedoči i najnoviji, dopunjeni Izveštaj ESI-a (Evropske inicijative za stabilnost), prema kojem Bosna i Hercegovina kada je riječ o Planu puta liberalizacije viznog režima – ima najgore ocjene među zemljama kandidatima i dijeli zadnje mjesto s Albanijom. Ocjene ESI-a se kreću od 1 do 3 i rangiraju četiri kategorije pravila koje je potrebno ispuniti za liberalizaciju, odnosno potpuno ukidanje viznog režima. Riječ je o Sigurnosti dokumenata, Ilegalnoj migraciji i readmisiji, Javnom redu i sigurnosti i Vanjskim odnosima i fundamentalnim pravima. Ocjena 1 znači "ispunjavanje"

	Albanija	BiH	Makedonija	Crna Gora	Srbija
Sigurnost dokumenata	3	3	1	1	1
Ilegalna imigracija	3	3	1	2	2
Javni red i sigurnost	3	3	1	2	2
Inostrani odnosi i osnovna prava	3	3	1	2	2

	Albanija	BiH	Makedonija	Crna Gora	Srbija
Blok 1: Sigurnost dokumenata	3 "Čini se da Albanija još uvijek ne ispunjava sve standarde specificirane pod blokom 1 Plana puta ka ukidanju viza. Izdavanje biometrijskih pasoša u skladu sa sigurnom personalizacijskom procedurom nije ustanovljeno u periodu pisanja ovog nadopunjenog izvještaja." (Zbog toga jer je trenutno izdato premalo pasoša.)	3 "Čini se da BiH još uvijek ne ispunjava sve standarde specificirane u bloku 1 Plana puta ka ukidanju viza, budući da je uvođenje biometrijskih pasoša predviđeno tek za januar 2010."	1 "Čini se da BJR Makedonija zadovoljava sve uslove pod blokom 1 Plana puta za ukidanje viza."	1 "Čini se da Crna Gora zadovoljava sve uslove pod blokom 1 Plana puta za ukidanje viza."	1 "Čini se da Srbija uglavnom zadovoljava sve uslove pod blokom 1 Plana puta za ukidanje viza. Daljnja verifikacija je potrebna u pogledu izdavanja dokumenata osobama s prebivalištem na Kosovu i ispravnosti takvih procedura."

Bez obzira da li će zakon o kontroli naoružanja i vojne opreme na kraju biti usvojen, Vladi Milorada Dodika ostavljen je veliki prostor za manipulaciju

ISPOD SVAKOG STANDARDA Za razliku od Bosne i Hercegovine i Albanije, koje nisu ispunile ni jedan jedini uslov Evropske unije i zaradile čistu trojku, Makedonija dobija ocjenu 1 “zadovoljava sve standarde”, a Crna Gora i Srbija (ocjena: 1,75) “zadovoljavaju većinu standarda” (vidi tabele). Gore od BiH i Albanije stoji jedino Kosovo, koje ove godine nije ni ušlo u izvještaj

va standarde”, ili “uglavnom ispunjava standarde”, ocjena 2 “ispunjava gotovo sve standarde”, ili “uglavnom ispunjava većinu standarda”, dok ocjena 3 može značiti “na pravome putu, ali...” i “ne ispunjava standarde u cijelosti”.

Za razliku od Bosne i Hercegovine i Albanije koje nisu ispunile ni jedan jedini uslov Evropske unije i zaradile čistu trojku, Makedonija dobija ocjenu 1 “zadovoljava sve standarde”, a Crna Gora i Srbija (ocjena 1,75) “zadovoljavaju većinu standarda” (vidi tabele). Gore od BiH i Albanije stoji jedino Kosovo, koje ove godine nije ni ušlo u Izvještaj. Prema tome, ukoliko članice EU budu slijedile preporuke ESI-a, Makedoniji će uskoro biti ponuđen bezvizni režim, dok će u slučaju Crne Gore i Srbije, EU članice birati između nagrađivanja “impresivnog progressa postignutog, pogotovo u posljednjih nekoliko mjeseci” i “uskraćivanja bilo kakve konkretne nagrade, dok svi standardi ne budu u potpunosti ispunjeni”.

Srpski commonwealth i bošnjački geto?

Šta to znači u praksi? Ukoliko Srbija uđe

SRPSKI COMMONWEALTH Ukoliko Srbija uđe na Bijelu schengen-listu, građani BiH srpske nacionalnosti će – budući da imaju pravo na državljanstvo Srbije – vrlo lako dolaziti do putnih isprava, s kojima će moći bez problema, tj. viza, putovati Evropom

	Albanija	BiH	Makedonija	Crna Gora	Srbija
Blok 2: Ilegalna migracija i readmisija	3	3	1	2	2
	“Čini se da Albanija još uvijek ne ispunjava sve standarde istaknute u bloku 2 Plana puta ka ukidanju viza. Daljnji progres mora biti ostvaren u posebnim oblastima graničnog i imigracijskog menadžmenta.”	“Čini se da BiH još uvijek ne ispunjava sve standarde istaknute u bloku 2 Plana puta ka ukidanju viza. Daljnji progres mora biti ostvaren u posebnim oblastima graničnog i imigracijskog menadžmenta.”	“BJR Makedonija je učinila značajan progres u migracijskim pitanjima i čini se da generalno ispunjava zahtjeve određene Blokom 2 Plana puta ka ukidanju viza.”	“Čini se da Crna Gora ispunjava većinu standarda istaknutih u bloku 2 Plana puta ka ukidanju viza. Daljnje akcije su neophodne u implementaciji Zakona o strancima, kao i dodatne informacije o mogućem održivom rješenju pitanja raseljenih osoba u bliskoj budućnosti”	“Čini se da Srbija ispunjava većinu standarda istaknutih u bloku 2 Plana puta ka ukidanju viza. Daljnje akcije bi trebale biti usmjerene ka implementaciji Zakona o strancima. Efektivnija kooperacija između različitih nivoa vlasti na granici s Kosovom mora biti osigurana.”

	Albanija	BiH	Makedonija	Crna Gora	Srbija
Blok 3: Javni red i sigurnost	3	3	1	2	2
	“Albanija je učinila izvjestan napredak na području javnog reda i sigurnosti. Ove mjere, međutim, još uvijek nisu u skladu sa standardima ovoga bloka.”	“BiH je učinila izvjestan napredak na području javnog reda i sigurnosti. Ove mjere, međutim, još uvijek nisu u skladu sa standardima ovoga bloka.”	“Čini se da BJR Makedonija generalno ispunjava standarde propisane blokom 3 Plana puta ka ukidanju viza.”	“Čini se da Crna Gora ispunjava većinu standarda propisanih blokom 3. Daljnji naponi moraju biti usmjereni ka implementaciji legalnog okvira, koji uključuje adekvatno raspoređivanje finansijskih i ljudskih resursa.”	“Čini se da Srbija ispunjava većinu standarda propisanih blokom 3. Daljnji naponi moraju biti usmjereni ka implementaciji legalnog okvira, koji uključuje adekvatno raspoređivanje finansijskih i ljudskih resursa.”

	Albanija	BiH	Makedonija	Crna Gora	Srbija
Blok 4: Vanjski odnosi i fundamentalna prava	3	3	1	2	2
	“Čini se da je Albanija na pravom putu da ispunji sve standarde ovog bloka. Dodatni naponi trebali bi biti koncentrirani na zaštitu manjina i borbu protiv diskriminacije.”	“Čini se da je BiH na pravom putu da ispunji sve standarde ovog bloka. Dodatni naponi trebali bi biti koncentrirani na zaštitu manjina i borbu protiv diskriminacije.”	“Čini se da BJR Makedonija ispunjava sve standarde predviđene blokom četiri.”	“Čini se da Crna Gora ispunjava većinu uslova predviđenih blokom 4 mape puta ka ukidanju viza.”	“Čini se da Srbija ispunjava većinu uslova predviđenih blokom 4 mape puta ka ukidanju viza.”

ŠTA SVE BIH MORA ISPUNITI?

900 stranica problema!

U Izvještaju ESI-a za BiH (preko 900 stranica analize stanja ljudskih prava, slobode medija, bezbjednosti), jasno su detektirani svi problemi koje BiH mora riješiti kako bi dobila dobre preporuke. Isto tako su izdati dokumenti zvani "Mape puta", sa četiri bloka standarda koji se moraju implementirati.

na Bijelu schengen-listu, građani BiH srpske nacionalnosti će – budući da imaju pravo na državljanstvo Srbije – vrlo lako dolaziti do putnih isprava, s kojima će moći bez problema, tj. viza, putovati Evropom.

S druge strane, kako bosanskohercegovački Hrvati već imaju pravo na hrvatsko državljanstvo i putovnice, kočenje reformi ne znači ništa drugo do getoizaciju onih koji ne mogu doći ni do jedne od ovih isprava – Bošnjaka! Nije moguće ni nabrojati sve katastrofalne političke implikacije koje bi proizašle iz takve situacije. Nabrojat ćemo samo neke – vjersku radikalizaciju i "zbijanje redova" kod Bošnjaka, stvaranje mentaliteta označenih i poniženih... što bi zasigurno dovelo do okončanja procesa unutrašnje disolucije bh. društva i dokrajčilo ionako mizernu perspektivu za promjenu.

Bez obzira kada će građanima Srbije biti odobreno putovanje bez viza i bez obzira da li će zakon o kontroli naoružanja i vojne opreme na kraju, uz neke amandmane biti usvojen, Vladi Milorada Dodika ostavljen je veliki prostor za manipulaciju. Koje se Dodik, znano je, ne libi.

Odbijeni zakon ni izbliza nije jedini uslov za bezvizni režim s EU, što ostavlja dovoljno vremena za daljnje parlamentarne smicalice, odnosno obezvrjeđivanje bh. državljanstva i pasoša, a samim tim i pripadnosti državi BiH. I ne samo to – neusvajanjem evropskih standarda, poput Strategije iz 2006. o borbi

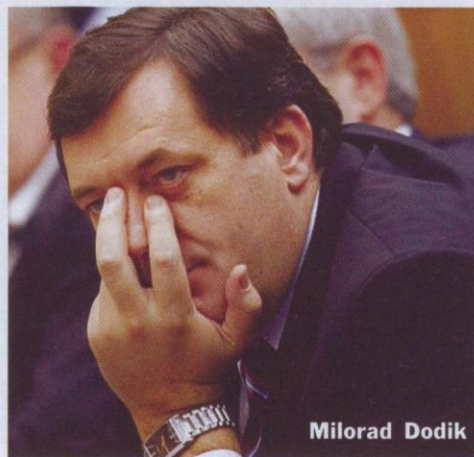
Blok 1: "Usvojiti i implementirati biometrijske putne dokumente"; "usvojiti antikorupcione etičke kodekse, koje bi morali poštovati svi zvaničnici i službenici koji rade s vizama i pasošima"; "slati podatke o svim izgubljenim pasošima u Interpol/LASP bazu podataka"; "osigurati najviši nivo

sigurnosti u proizvodnji ličnih dokumenata i implementirati stroge procedure njihovog izdavanja."

Blok 2: "Usvojiti i implementirati novu nadopunjenu Državnu integriranu strategiju Graničnog menadžmenta i akcijski plan koji jasno definira odgovornosti Graničnog menadžmenta"; "usvojiti i implementirati zakonske odredbe koje reguliraju kretanje osoba na državnim granicama"; "poduzeti neophodne budžetske i druge administrativne mjere koje bi osigurale efikasnu infrastrukturu, opremu, IT tehnologiju na državnim granicama"; "usvojiti programe treninga graničnih službenika u cilju prihvatanja antikorupcijskih etičkih kodeksa"; "zaključiti radni ugovor s FRONTEX-om."

Blok 3: "Implementirati Strategiju iz 2006. o borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije"; "sačiniti i implementirati državni plan za borbu protiv trgovine ljudima i u tu svrhu osigurati znatne ljudske i finansijske resurse"; "usvojiti i implementirati državni plan za borbu protiv trgovine drogom"; "implementirati državnu antikorupcijsku strategiju i u tu svrhu utrošiti znatne ljudske i finansijske resurse"; "implementirati relevantne konvencije UN-a i Vijeća Evrope, kao i preporuke GRECO-a i druge međunarodne standarde u borbi protiv terorizma."

Blok 4: "Osigurati da sloboda kretanja građana BiH ne bude na meti nepravednih restrikcija, uključujući diskriminaciju na bilo kojem nivou – spolnu, rasnu, seksualnu, etničku, socijalnu, diskriminaciju zbog izgleda, jezika, religije ili ubjeđenja, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, na osnovu posjedovanja, rođenja, posebnih potreba, dobi ili seksualne orijentacije."

Milorad Dodik

DODIKOV INTERES Odbijeni zakon ni izbliza nije jedini uslov za bezvizni režim s EU, što ostavlja dovoljno vremena za daljnje parlamentarne smicalice, odnosno obezvrjeđivanje bh. državljanstva i pasoša, a samim time i pripadnosti državi BiH. I ne samo to – neusvajanjem evropskih standarda, poput Strategije iz 2006. o borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije, Dodik osigurava produženje pljačkaških privilegija mafijaškim lobijima, s kojima je u balansu moći

protiv organiziranog kriminala i korupcije, Dodik osigurava produženje pljačkaških privilegija mafijaškim lobijima, s kojima je u balansu moći.

S druge strane, Srbija, kao centralizirana i funkcionalnija država, mnogo će ranije ispuniti sve uslove na kojima insistira ESI, čime će njeno državljanstvo i pasoš, zajedno sa svim blagodatima koje pruža država u milosti EU, postati primamljivamac za bosanske Srbe, pogotovo za mlade generacije, kojima će Beograd, a ne Sarajevo, biti odskočna daska za Evropu. Time će Beograd, žrtvujući Kosovo, kroz evropske integracije i uz asistenciju novog bajdenovskog lica te amerikanizirane retorike Milorada Dodika, postići dva cilja – definitivnu podjelu BiH i konačno pozicioniranje na mjesto svesrpske prijestolnice. Bošnjacima, čije se nadasve nesposobno i pljačkaško rukovodstvo sprema da budzašto rasproda ostatak državne imovine, kako bi izmirilo zaduživanja za isplatu osnovnih socijalnih primanja, čini se, ne preostaje drugo nego da se nadaju da će se Joseph Biden ili neki drugi svjetski moćnik, u napadu dobrostivosti, trajno smilovati na njih i jednim govorom ili neobavezujućom rezolucijom, riješiti sve probleme – pa i problem viza.

"Ko ne riskira, taj ne profitira", kako bi rekao Del Boy iz poznate britanske TV serije *Mučke* – s tim da je u ovom slučaju ulog sve, a šanse gotovo nikakve. ■